

© Het Nieuwsblad / www.nieuwsblad.be.

- ✓ Dit artikel is **exclusief** voor abonnees, maar we bieden het je gratis aan. Zo kan je kennismaken met Het Nieuwsblad.

RECENSIE. 'The making of Berlin' van Berlin: Misleidend meesterwerk*****

© Koen Broos

Feit of fictie? Genreoefening of autobiografie? Mockumentary of utopie? Deze geniale theaterfilm overdondert de kijker van begin tot eind.

Gilles Michiels

Vandaag om 03:00

The making of Berlin: het is een titel die cryptisch klinkt, maar de volledige lading dekt. Dit project is het verhaal van een Berliner, zijn stad en het gelijknamige gezelschap, maar nog meer een constructie van al die portretten. Klinkt als een héél omvattend opzet? Het slotstuk van Berlins serie stadspportretten, de zogeheten Holoceencyclus, weet alle beloftes wonderwel in te lossen.

Exit music (for a film)

De film begint met theatermaker Fien Leysen, die het gezelschap van Yves Degryse en (de afwezige) Bart Baele volgt tijdens het proces van een unieke docu. Die portretteert de oude Friedrich Mohr, die aan het eind van de Tweede Wereldoorlog bij de Berliner Philharmoniker werkte als orkestregisseur – ‘de roadie van het orkest’.

Dat orkest kreeg van het naziregime destijds een beschermd statuut, wat de musici afsloot van de realiteit, maar ook toestond hun oude leven voort te zetten. Al hing in 1945 ook voor hen de ondergang in de lucht: als de Russen de stad zouden innemen, werden ‘apolitieke’ artiesten net zo goed als de vijand gezien.

Friedrich Mohr sleept je mee in zijn ontroerende vertelling, maar ook zijn onvervulde droom van toen: met het orkest in meerdere bunkers Richard Wagners *Götterdämmerung* uitvoeren. Degryse en zijn team beloven hem het utopische project alsnog te realiseren, een plan waarvoor ze zelfs het orkest van Opera Ballet Vlaanderen en radiozender Klara mobiliseren.

Mindfuck

The making of Berlin – met livemuziek – vertelt zo een persoonlijke tragedie en complex stuk Berlijnse geschiedenis, maar biedt ook een waarachtige blik in Berlins werkproces zelf, dat bulkt van de droge humor. Als een crewlid aangeeft liever niet mee te doen aan de *making of*, vraagt Degryse of hij dat wél wil als personage (‘We noemen je Dirk’). Krijgt de decorbouwer tijdens een autorit een ingeving, dan houdt de groep halt op een snelwegparking, waar het decorplan expressief op de straatstenen wordt uitgetekend.

Scènes als deze zijn absurd, maar worden in dit geraffineerde scenario nooit ongeloofwaardig. Of anders: wat je gelooft, gaat er steeds minder toe doen. Na een knoert van een plotwending krijgt de kijker een mindfuck voorgeschoteld, die de toch al vage grens tussen feit en fictie voorgoed uitwist.

Zo duwt Berlin je in de rol van de musici in hun bunkers, die de wereld slechts gemedieerd meekregen – het summum van de artiest in afzondering. Maar het documentaire gezelschap is er een dat bij uitstek naar buiten kijkt. Als geen ander weet het dat elke vertelling – van een mens, van een stad, van een gezelschap en dóór een gezelschap – een *making of* is, onderhevig aan bemiddeling en compositie. En soms ook een *cliffhanger* om je aan vast te klampen.

Berlin biedt dus een hyperbewuste inkijk in zijn binnenkamer, maar vat daarmee ook alle schoonheid en gevaren, pijn en poëzie die bij het vertellen van verhalen komen kijken.

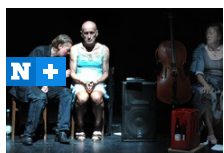

Meer over Podiumrecensies

RECENSIE. ‘Once upon a time in de Westhoek’ van Compagnie Cecilia: ‘Den elektriek van ’t leven’ ****

16/05/2022

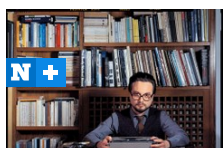
(/cnt/dmf20220515_96212442)

RECENSIE. ‘Misdaad en straf’ van Lazarus: Koortsdroom uit het land van Poetin ***

16/05/2022

(/cnt/dmf20220515_96023551)

RECENSIE. ‘Se questo è Levi’ van Fanny & Alexander: Op zoek naar de mens(elijkheid) ****

10/05/2022

(/cnt/dmf20220510_07541997)